

2011-12-12

Dnr 44-2011:2160

Huvudmannen för Urfjälls Montessoriskola
Upplands Bro intresseförening för Montessori
styrelsen@urfjall.se

Beslut för fristående grundskola med fritidshem

---

efter tillsyn av Urfjälls Montessoriskola
i Upplands-Bro

Tillsyn av Urfjälls Montessoriskola

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Upplands-Bro kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Skolinspektionen besökte Urfjälls Montessoriskola den 17 november 2011. Tillsynsbesöket genomfördes av undervisningsrådet Mats Peterson.

Skolan har en åldersblandad klass för årskurs 3 – 5. Enligt skolans sammanställning når i stort sett alla elever målen i slutet av respektive årskurs vårterminen år 2011. På grundval av dokumentstudier och intervju med rektorn och huvudmannen drar Skolinspektionen slutsatsen att grundskoleeleverna ges goda förutsättningar att uppfylla kunskapskraven. Enligt rektorn arbetar skolan med att ge eleverna möjlighet att utveckla de förmågor läroplanen, inklusive kursplanerna, beskriver. Rektorn beskriver att lärarna, även om det varierar något mellan dem, är bra på att anpassa undervisningen efter elevernas olika behov, ge en stimulerande undervisning och låta eleverna ha inflytande över undervisningen. Vidare beskriver rektorn att skolan är bra på att utreda stödbehov och ge det särskilda stöd eleverna har rätt till. Många elever söker till skolan just för att bra stöd ges, enligt rektorn och huvudmannen.

Skolan har enligt rektorn ett gott förebyggande värdegrundsarbete, vilket förklarar varför elevernas arbetsmiljö får ett gott resultat i kommunens enkäter. Händelser kan inträffa där elever blir dåligt bemötta av andra elever, men rektorn uppger att personalen agerar snabbt och lyckas åtgärda dessa situationer. Av intervjun med rektorn och av insänd dokumentation drar Skolinspektionen slutsatsen att rektorn tar ett tydligt pedagogiskt ansvar för utvecklingen på skolan genom att som förhållandevis nytillträdd rektor t.ex. ha genomfört klassrumsbesök, skaffat sig en god bild av undervisningen, analyserat det samlade kunskapsresultatet och resultatet av värdegrundsarbetet samt arbetat med att utveckla innehåll i individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram m.m. Rektorn framför att samtlig personal är inblandad i strukturerade och informella pedagogiska samtal och att de deltar i kvalitetsarbete på skolan som bidrar till att utbildningen utvecklas. Dokumentationen av kvalitetsarbetet behöver dock utvecklas enligt Skolinspektionens bedömning.

Slutligen bedömer Skolinspektionen att åtgärdsprogrammen, elevernas individuella utvecklingsplaner samt likabehandlingsplanen behöver utvecklas till sina innehåll. Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som huvudman måste åtgärda för att ytterligare förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Urfjälls Montessoriskola i Upplands-Bro måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Huvudmannen för Urfjälls Montessoriskola att senast **den 12 mars 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen

Rektorn ansvarar inte för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete (4 kap. 6 § skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen.

I detta ingår att:

- Sammanställa kunskapsresultaten i alla ämnen där nationella kunskapskrav finns (Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar)
- Dokumentera kvalitetsarbetet (4 kap. 6 § skollagen)

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under *Skäl för beslut*.

Till följd av anmärkningarna ska Ni senast **den 12 mars 2012** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Det finns inte för skolenheten en plan mot kränkande behandling som följer skollagens krav (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen är relaterade till läroplan och kursplaner samt att de anger hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 skollagen).

Bedömning och betygssättning

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Enligt skolans sammanställning för år 2011 nådde i stort sett alla elever i den åldersblandade klassen för årskurs 3 – 5, målen i alla ämnen. I årskurs 5 var det mycket få elever på skolan våren 2011 varför statistiken blir osäker. Dock finns i sammanställningen ingen uppdelning på ämnen i de samhälls- och naturorienterande ämnena, vilket behöver finnas enligt Skolinspektionens bedömning. Det fanns för få elever i årskurs 5 år 2010 för att nationell statistik ska kunna redovisas på nationell nivå i de nationella ämnesproven. I årskurs 3 var resultatet i 12 av de 15 nationella ämnesproven bättre än genomsnittet i riket. I de 12 proven nådde 91 – 100 procent av eleverna kravnivåerna. Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå relativt goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på några områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse.

Resultat av värdegrundsarbetet

Upplands-Bro kommun genomför årligen en brukarundersökning kring elevernas lärandemiljö, den så kallade Pilen. Enkäten riktar sig till elever och föräldrar i årskurs 3, 5 och 8. Skolinspektionen har fått ta del av resultatet för Urfjälls Montessoriskola år 2011 vad gäller elevernas upplevelse av t.ex. tryggheten på skolan och om eleverna blir bra bemötta av andra elever. Resultaten är bättre än genomsnittet för kommunens skolor. 100 procent av eleverna i årskurs 3 instämmer helt, eller nästan helt, i att de är trygga i skolan. Rektorn, liksom de elever Skolinspektionen samtalat med, uppger att arbetsmiljön för eleverna på skolan och fritidshemmet i allmänhet är mycket god, liksom också studieron.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utveckling av utbildningen

Bedömning:

Rektorn ansvarar inte för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete (4 kap. 6 § skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Motivering:

Urfjälls Montessoriskola har lämnat en sammanställning över de samlade kunskapsresultaten i alla ämnen, för år 2011, till Skolinspektionen, dock i block i de samhälls- och naturorienterande ämnena, vilket inte är tillräckligt för de högre årskurserna på skolan enligt Skolinspektionens bedömning.

Skolan har ingen kvalitetsredovisning utan redovisar skolans arbete i en årlig verksamhetsberättelse. Den innehåller beskrivningar av genomförda aktiviteter under det gångna året. Däremot innehåller den mindre av resultatbeskrivning och analys samt åtgärder för utveckling. I proposition 2009/10:165 framgår att regeringen inte föreslår någon detaljerad reglering av innehåll och struktur i dokumentationen av kvalitetsarbete. Det skrivs dock att "rimligen bör informationen om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsområden ingå i en sådan redovisning". Rektorn och huvudmannen uppger att arbetet med en tydligare dokumentation enligt dessa krav pågår.

Författning:

4 kap. 6 § skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar.

Anmärkning:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Det finns inte för skolenheten en plan mot kränkande behandling som följer skollagens krav (6 kap. 8 § skollagen).

Motivering:

Skolan har en plan mot kränkande behandling som till stora delar uppfyller kraven i skollagen. Rektorn uppger att planen gäller all verksamhet på skolan, d.v.s. även för fritidshemmets. Detta är dock inte tillräckligt enligt Skolinspektionen eftersom både skolans och fritidshemmets unika förutsättningar och åtgärder behöver synas i planen. Vidare syns inte resultat av föregående års planerade åtgärder. Mot bakgrund av att värdegrundsarbetet tycks fungera väl bedöms bristen som mindre allvarlig.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen är relaterade till läroplan och kursplaner samt att de anger hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 skollagen).

Motivering:

I samband med tillsynen har Skolinspektionen granskat exempel på åtgärdsprogram. Åtgärderna som skolan föreslår är inte alltid tillräckligt tydligt relaterade till läroplanen och kursplanerna. Av programmen framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Mot bakgrund av att skolans arbete med särskilt stöd tycks fungera väl och att skolan, enligt rektorn, håller på att omarbete åtgärdsprogrammen bedöms bristen som mindre allvarlig.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Motivering:

I de individuella utvecklingsplanerna framgår vad som ska utvecklas men det är inte tydligt vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Mot bakgrund av att skolans arbete med information kring elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling tycks fungera väl bedöms bristen som mindre allvarlig.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bakgrund

Beskrivning av Urfjälls Montessoriskola

Skolverket godkände Urfjälls Montessoriskola som en fristående grundskola för årskurserna 1-5 (dnr 96:760) den 25 oktober 1996. I beslut den 27 februari 2008 (dnr 43-2006:2994) godkände Skolverket att skolan även har rätt till bidrag för fristående förskoleklass. Grundskolans och förskoleklassens profil är speciell pedagogik inspirerad av Montessori.

Huvudman för Urfjälls Montessoriskola är Upplands Bro intresseförening för Montessori med organisationsnummer 813200-2497. Skolan är belägen i Kungsängen och har för närvarande 51 elever. På skolan finns en rektor och skolan är organiserat i ett arbetslag. Klasserna är åldershomogena och åldersblandade; förskoleklass, årskurs 1 - 2 och årskurs 3 - 5. Kommunen har beviljat skolan att bedriva förskole- och fritidshemsverksamhet. Kommunen har tillsyn över den enskilda förskoleverksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Mats Peterson
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).